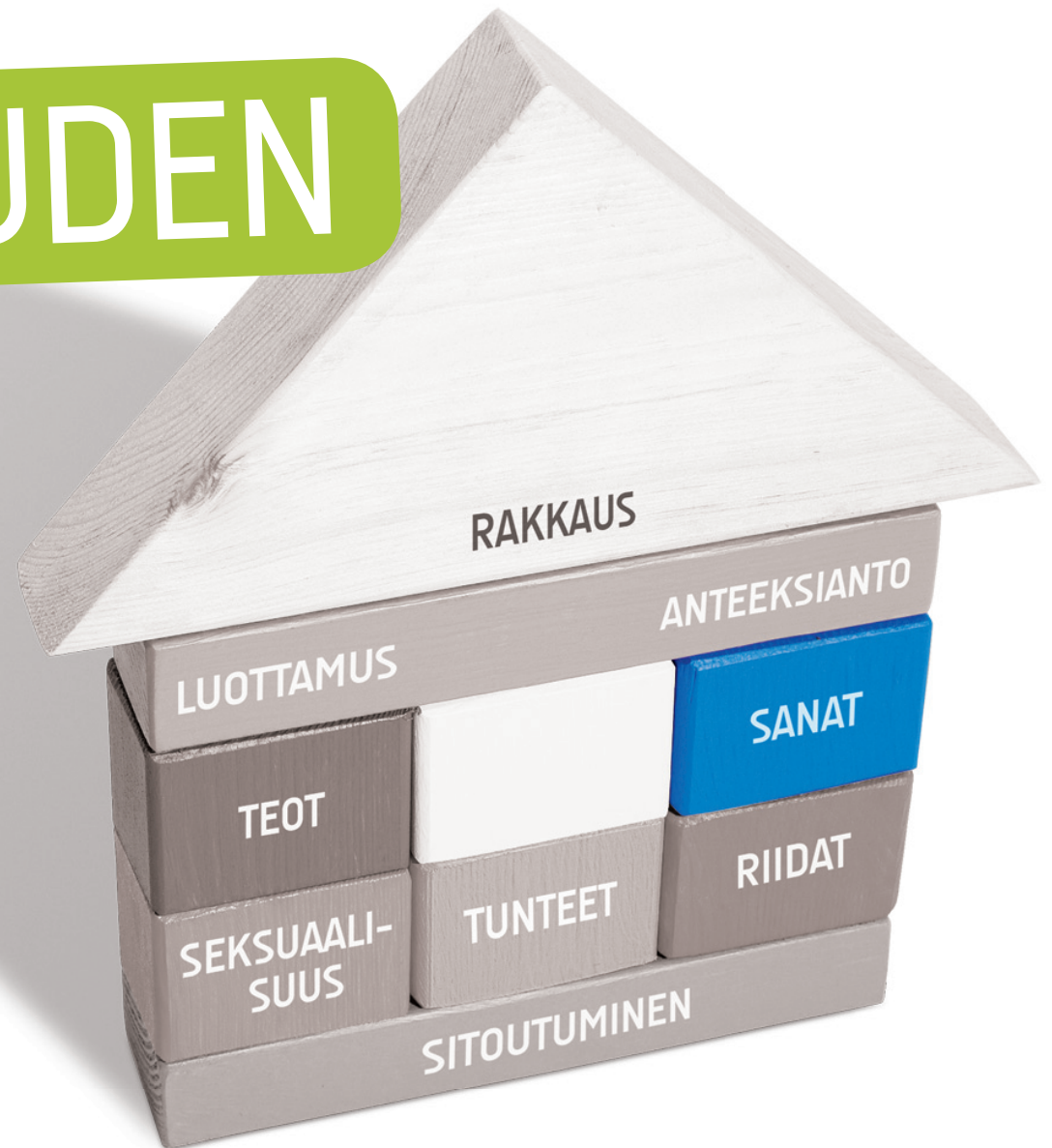

VANHEMMUUDEN

PALIKAT

Sanat

SISÄLTÖ

- Pieni lapsi ja puhe
- Sanat kertovat
- Ympäröi lapsi
- Sanat ja teot tasapainoon
- Huumori ja leikinlasku
- Kehitä kuuntelemisen taitojasi
- Lapsi oppii puhumisen tavan kotona
- Sopiva ja sopimaton kielenkäyttö
- Hyvät keskustelut vaativat aikaa

Perheessä tarvitaan paljon hyviä sanoja ja rakentavaa puhetta. Turvallisessa ilmapiirissä lapsen on helppo puhua tunteistaan ja ajatuksistaan. Aikuisen haasteena on pysähtyä kuuntelemaan, mitä asiaa lapsella oikeasti on.

PIENI LAPSI JA PUHE

- Lapsi ymmärtää paljon ennen kuin itse puhuu
- Lapsi etsii yhteyttä äänтелеillä
- Lapsi ilmaisee tarpeita puhumalla
- Lapsi etsii tietoa kysymällä

Äidin ja isän kannattaa puhua paljon vauvoilleen: Juttele, loruile ja kerro, mitä olet tekemässä

SANAT KERTO VAT

- Mitä vanhempi ajattelee itsestään
- Mitä vanhempi ajattelee lapsestaan
- Mitä vanhempi ajattelee muista ihmisistä
- Mitä vanhempi ajattelee elämästä

»SYDÄMEN KYLLYYDESTÄ SUU PUHUU»

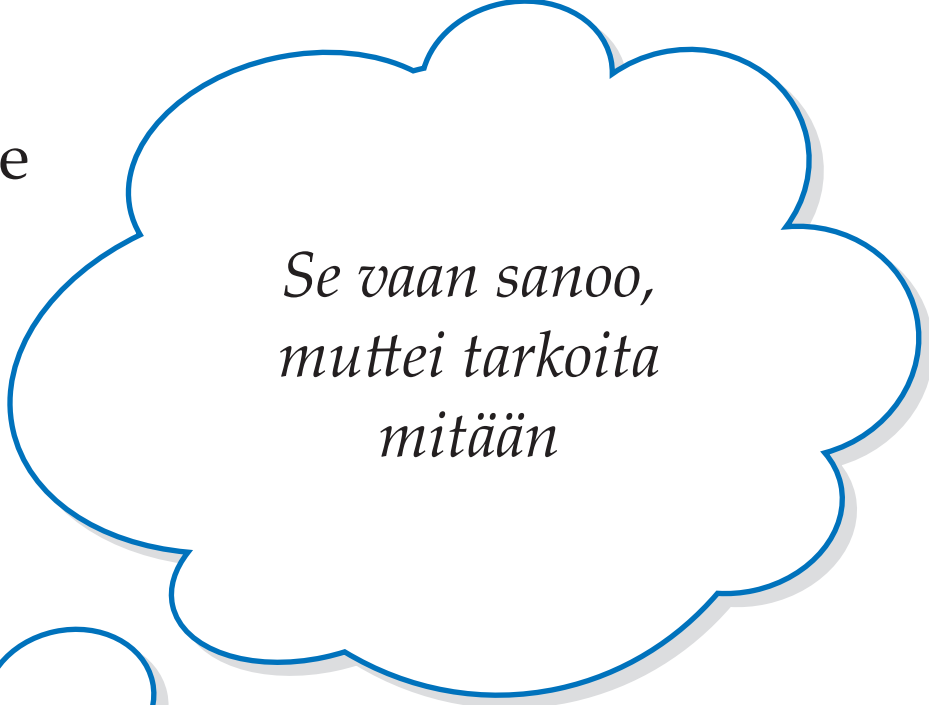

YMPÄRÖI LAPSI

- Lempeällä puheella
- Ihailevilla ja kiittävillä sanoilla
- Kysymyksillä ja kiinnostuksella
- Pysähtymisellä ja keskustelulla
- Malliksi kelpaavalla puheella
silloin kun:
 - ilmaiset tunteitasi
 - asetat rajoja
 - käsittelet ristiriitoja
- Kerro lapselle, että rakastat häntä
- Hyvät sanat voi valita tunteista riippumatta

SANAT JA TEOT TASAPAINOON

- Pelkät kauniit sanat eivät riitä
- Puheen on oltava yhtä tekojemme kanssa

*Se vaan sanoo,
muttei tarkoita
mitään*

POHDINTAKYSYMYS

- Miten olet vahvistanut sanoilla lapsesi itsetuntoa?

HUUMORI JA LEIKINLASKU

- Perheeseen syntyy usein sisäpiirihuumoria
- Lämmin huumori ja leikinlasku tekevät hyvää
- Lasten suusta kuullaan parhaat jutut
- Tilannekomiikka syntyy hyvässä ilmapiirissä
- Huumori auttaa usein vaikeissa tilanteissa
- Leikinlaskua ja komiikkaa voi käyttää myös ei-rakentavalla tavalla

KEHITÄ KUUNTELIJAN TAITOJASI

Vahvista näitä

- Tekemisen keskeyttäminen
- Silmiin katsominen
- Oman suun kiinni pitäminen
- Kuullun tarkistaminen
- Rauhallinen läsnäolo

Vältä näitä

- Keskeyttäminen ja päälle puhuminen
- Tulkitseminen
- Neuvominen
- Jatkuva kyseleminen
- Lapsen puheen hoputtaminen

LAPSI OPPII PUHUMISEN TAVAN KOTONA

- Miten kotona puhutaan lapsille?
- Miten aikuiset puhuvat toisilleen?
- Kohtelias puhe tarttuu

*Äiti,
mä piirsin
tän kuvan
sulle.*

*Voi kiitos!
Onpa se hieno.
Sinä teit minut
iloiseksi!*

*Toin
sinulle vähän
tuliaisista.*

*Kiitos, vaari!
Olet ihana!*

SOPIVA JA SOPIMATON KIELENKÄYTTÖ

- Ohjaa lasta sopivaan kielenkäyttöön
 - Puutu sopimattomiin sanoihin heti
 - Puutu, jos lapsi nimittelee tai puhuu rumasti muille
- Ole malli toivotusta sanojen käytöstä
- Kun omasta suustasi pääsee sammakko, ilmaise lapselle, että se ei ollut hyvä asia

POHDINTAKYSYMYS

- Millaisten sanojen käyttöön olet lapsesi puheessa puuttunut lähiaikoina?

HYVÄT KESKUSTELUT VAATIVAT AIKAA

- Arkisten asioiden ja kuulumisten jakaminen tarvitsee aikaa
- Kun vanhempi pysähtyy lapsen kertomusten äärelle, lapsi koee olevansa tärkeä
- Kiire on asioiden kertomisen vihollinen

KOTITEHTÄVÄ

- Opetelkaa havainnoimaan hyvää:
 - jokainen perheenjäsen saa kertoa yhden mukavan asian kuluneesta päivästä
 - jokainen saa kertoa yhden hyvän asian kustakin perheenjäsenestä

*Jumala, anna kotiimme ilmapiiri,
jossa jokaisen on helppo puhua
tunteistaan ja ajatuksistaan.*

*Anna minulle kuuleva sydän
ja kieli, joka puhuu rohkaisevia
ja rakentavia sanoja.*